

Sygn. akt I ACa 1022/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Jan Kremer</i>
Sędziowie:	SSA Wojciech Kościołek SSA Anna Kowacz-Braun
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa L. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Zakładu Karnego w N.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt I C 1195/11

1. ***oddala apelację;***

2. ***zasądza od powoda L. S. na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;***

3. ***przyznaje od Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Nowym Sączu na rzecz adwokata W. O. z Kancelarii Adwokackiej w N. ul. (...) kwotę 147,60zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) w tym 27,60 zł podatku VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.***

Sygn. akt I ACa 1022/12

UZASADNIENIE

Powód L. S. dochodził się od strony pozwanej Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w N. zasądzenia kwoty 60.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wyrządzone w czasie pobytu w pozwanym zakładzie karnym wynikające z umieszczenia go w przeludnionej celi, istnienia w niej złych warunków socjalno – bytowych (grzyb, robactwo), braku wydzielonych kątek sanitarnych, braku właściwej opieki medycznej, braku

odpowiedniej wentylacji celi, niedoboru ciepłej wody, a także kwoty 20.000 zł na cel społeczny. Naruszenie prawa do prywatności, intymności, do ochrony zdrowia doprowadziło powoda do tego, że odbywana kara pozbawienia wolności stała się nieproporcjonalnie dolegliwa. W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w pozwanym zakładzie karnym powód doznał samookaleczenia na skutek poddania go w tym okresie poniżającemu traktowaniu wynikającemu z niezapewnienia humanitarnych warunków izolacji więziennej. Wskazał również, że nie zostały również spełnione wymogi wynikające z art. 30, 41 ust. 4, 47 i 68 Konstytucji oraz standardy międzynarodowe wynikające z Europejskiej Konwencji o zapobieganiu torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, a także z Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom.

Strona pozwana Skarb Państwa – Zakład Karny w N. wniosła o oddalenie powództwa, wskazała, że warunki odbywania przez powoda kary pozbawienia wolności spełniały standardy określone w przepisach prawa, również prawa powoda były respektowane. Zaprzeczyła, by powód przebywał w warunkach przeludnienia, gdyż w tym okresie w celi nr 418 o powierzchni 39,01 m² liczba osadzonych nie przekraczała 13 osób. Powód otrzymywał właściwy sprzęt kwaterunkowy, środki czystości i środki higieny osobistej. Strona pozwana zapewniła powodowi dostęp do świadczeń zdrowotnych i udzieliła pomocy medycznej.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w punkcie I oddalił powództwo, w punkcie II zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w punkcie III przyznał na rzecz ustanowionego dla powoda pełnomocnika z urzędu kwotę 4.428 zł z podatkiem VAT tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód, mający 36 lat, przebywał w Zakładzie Karnym w N. w okresie od dnia 20 maja 2011 r. do 15 lipca 2011 r. w celi nr 418 o powierzchni 39,01 m². W okresach od 20 maja 2011 r. do 27 maja 2011 r., od 2 czerwca 2011 r. do 22 czerwca 2011 r. i od 24 czerwca 2011 r. do 15 lipca 2011 r. w tej celi było osadzonych 13 osób, w pozostałym okresie było to 11-12 osób. Powierzchnia w celi liczona w m² przypadająca na każdego z osadzonych, w tym powoda była zgodna z normą metrażową. W celi tej znajdował się kąciek sanitarny, który był obudowany stałą obudową z płyty wiórowej, dzięki czemu zagwarantowana była pełna intymność. Powód miał łóżko do wyłącznej dyspozycji. Prawidłową wentylację i przewietrzenie zapewniała stolarka okienna i drzwiowa, gdyż kratki wentylacji grawitacyjnej były zabezpieczone celem uniemożliwienia kontaktów między skazanymi. Co miesiąc powodowi były dostarczane środki czystości. Były także przeprowadzone stosownie do potrzeb zabiegi deratyzacyjne i okresowe kontrole w tym zakresie. Powód w celi miał zapewniony dostęp do bieżącej wody, z tym, że do wody ciepłej osadzeni mieli zapewniony dostęp 3 razy dziennie, gdyż to ujęcie było zlokalizowane na korytarzu. Osadzeni dysponowali jednak grzałkami do podgrzewania wody. Cella była oświetlona, a za zgodą administracji zakładu karnego dodatkowo istniała możliwość korzystania z lampki. Powodowi umożliwiono dostęp do codziennej prasy oraz biblioteki, siłowni i telewizji. Sąd Okręgowy ustalił, że w ramach opieki zdrowotnej powód miał zapewniony dostęp do ambulatorium, stomatologa, kardiologa, okulisty, chirurga, radiologa, pielęgniarki, która wydawała bezpłatne leki oraz zbierała informacje o stanie zdrowia. Osadzeni mogli zapisywać się także lekarzy innych specjalizacji. W uzasadnionych przypadkach osadzeni byli kierowani do szpitali.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł się na zgromadzonych w sprawie dowodach z dokumentów w postaci informacji o pobycie powoda w Zakładzie Karnym z dnia 19 stycznia 2012 r., informacji Zakładu Karnego w N. o stanie zaludnienia, notatki służbowej z dnia 19 stycznia 2012 r., których autentyczność i wiarygodność nie była podważana, a także na zeznaniach powoda i świadków L. C., J. K. (1), H. B..

Zeznania świadków J. K. (1) i H. B. o warunkach panujących w zakładzie karnym i zasadach postępowania z osadzonymi Sąd uznał w całości za wiarygodne, gdyż były logiczne, wzajemnie ze sobą korespondowały, znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów oraz zasadniczo w zeznaniach świadka L. C., którego zeznania miały charakter subiektywny, gdyż jako współosadzonemu zależało mu na przedstawieniu sytuacji w najbardziej dla powoda korzystny sposób. Zdaniem Sądu Okręgowego również powód w swych zeznaniach chciał przedstawić swą sytuację w najkorzystniejszym świetle, przedstawiał się przede wszystkim jako ofiara instytucji państwowej, pomijając przyczynę swojego osadzenia w pozwanym zakładzie karnym. Z jednej strony narzekał na umieszczenie go w celi dla palących,

z drugiej strony zaś nie zwracał się na piśmie o przeniesienie. Następnie wskazując, że korzystał kilkakrotnie z ambulatorium, podniósł, że był ignorowany, a pracownicy byli do niego uprzedzeni. Dalej Sąd Okręgowy podkreślił, że choć powód twierdził, że światło w celi było za słabe i bolały go stąd oczy, to nie zwracał się o zgodę o dodatkowe oświetlenie. Niekonsekwencja w zeznaniach powoda objawiała się także w tym, że choć z jednej strony nie akceptował warunków panujących w zakładzie karnym, do tego stopnia, że zmuszony był dokonać samookaleczenia by je zmienić, to z drugiej strony nie chciał dopuścić do przeniesienia go do innej jednostki penitencjarnej.

Na podstawie poczynionych ustaleń Sąd Okręgowy uznał powództwo L. S. za nieuzasadnione.

Powód swoje roszczenie wywodził z odbywania kary pozbawienia wolności w warunkach przeludnienia, nienależytego wyposażenia celi, braku należytych warunków higienicznych w celi, braku wydzielenia kąpielarni sanitarnego oraz braku zapewnienia opieki medycznej. Żądanie powoda znajdowało oparcie w art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. Zdaniem Sądu Okręgowego, zgodnie z art. 6 k.c. to na powodzie, jako podmiocie dochodzącym ochrony prawnej spoczywał ciężar dowodu, iż jego dobra osobiste zostały naruszone działaniem pozwanego Zakładu Karnego. Przewidziane w art. 24 § 1 k.c. przerzucenie ciężaru dowodu na pozwanego w procesie o ochronę dóbr osobistych dotyczy jedynie bezprawności działania.

W przedmiotowej sprawie powód, na którym spoczywał ciężar dowodu, nie dowiódł swych twierdzeń o złych warunkach socjalno - bytowych w czasie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N., jego twierdzenia były gołosłowne, gdyż nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Nie wykazał, by jakimkolwiek okresie przebywał w warunkach przeludnienia. Minimalna norma metrażowa wynosząca 3 m² na jednego skazanego określona w art. 110 § 2 k.k.w. nie została bowiem w stosunku do powoda przekroczona.

Powód nie wykazał również, by w zakresie warunków bytowo – socjalnych w celi występowały odstępstwa od zasad określonych w art. 110 § 2 zd. 2 k.k.w., § 28 ust. 1 i § 34 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Strona pozwana nie naruszyła wskazanych przepisów prawa. Cele były należycie wyposażone. Pozwany miał odpowiednie warunki utrzymania higieny. W celi znajdował się kąpielarnia sanitarna wykonany z trwałych, nieprzejrzystych konstrukcji, wyposażonych w niezbędną armaturę.

Sąd Okręgowy nie uznał także za zasadny argumentu powoda o braku należytej wentylacji powietrza, gdyż cele miały zapewnioną wymianę przez stolarkę okienną. Sąd Okręgowy podkreślił, że skoro zakłady karne służą przede wszystkim izolacji skazanych, nie zaś zapewnianiu warunków bytowych odpowiadających średniej stopie życiowej społeczeństwa, to także kwestionowanie jakości dostarczanych środków czystości nie może być skutecznym argumentem przemawiającym za zasadnością powództwa. Osadzenie w zakładzie karnym musi wiązać także z dolegliwościami, gdyż stanowią one nieodłączny element represyjnej funkcji kary pozbawienia wolności.

Powód nie wykazał braku odpowiedniej opieki medycznej. Sąd Okręgowy uznał, że stosownie do regulacji art. 115 k.k.w. i art. 102 pkt 1 k.k.w. skazani winni mieć zapewnioną opiekę lekarską w placówkach służby zdrowia. Gwarancja ta została zrealizowana. Powód miał zapewniony dostęp zarówno do podstawowej jak i specjalistycznej opieki medycznej. Po samookaleczeniu powód korzystał z konsultacji u psychologa. Ograniczenie skorzystania z pomocy stomatologicznej wynikało jedynie z krótkiego pobytu w pozwanym zakładzie karnym.

Pozwany nie wykazał również, by przebywał w warunkach które nie uwzględniały wówczas jego preferencji do przebywania w celach dla osób niepalących. Przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości nakładały na władze jednostki penitencjarnej obowiązek rozmieszczania osadzonych używających wyrobów tytoniowych w odrębnych celach mieszkalnych. Wymogi te nie zostały naruszone przez stronę pozwaną. Powód, w okresie osadzenia w pozwanym zakładzie karnym nie wykazał,

by zgłaszał swojemu wychowawczy lub funkcjonariuszom służby więziennej prośbę o przeniesienie do celi dla osób niepalących.

W podsumowaniu rozważań prawnych Sąd Okręgowy uznał, że warunki bytowo – socjalne powoda spełniały wymogi konstytucyjne, a opresyjność i ograniczenia, których doznawał nie naruszały jego godności ani innych dóbr osobistych, gdyż były normalnym następstwem wykonania kary pozbawienia wolności. Podkreślił, że o dokonaniu naruszenia dobra osobistego decyduje obiektywna ocena konkretnych okoliczności, a nie subiektywne odczucie osoby zainteresowanej.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, uwzględniając zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono w I instancji stosownie do § 6 pkt 6 oraz § 2 pkt 3 cyt. rozporządzenia.

Apelację od powyższego wyroku w części obejmującej jego punkt I i II wniósł powód, który zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego: zeznań świadków, w szczególności L. C. i J. K. (2), w wyniku, czego, orzeczenie zostało oparte tylko na niektórych fragmentach zeznań świadków oraz w oparciu o informacje przesłane przez stronę pozwaną, iż celi, w której osadzono powoda spełniała wymagania dotyczące warunków odbywania kary, bowiem została wyposażona we wszystkie wymagane przepisami sprzęty, podczas gdy z zeznań świadków oraz powoda, wynika, iż w celi wentylacja pomieszczenia odbywa się wyłącznie przez okno, w celi brak ciepłej wody, która jest udzielana osadzonym na korytarzu, zaś na jedną celę przypada 10 litrów ciepłej wody dziennie, osadzeni mogą korzystać z łaźni raz na tydzień, a w łaźni także jest brak ciepłej wody, kącik sanitarny nie zapewnia intymności, ponieważ w osłonie przy suficie i przy podłodze jest dziura, w celi śmierdzi wilgocią i pojawiają się owady. Nadto świadek J. K. (2) zeznał, iż dach w budynku, w którym był osadzony powód jest nieszczelny - prowadzi to do wniosku, iż przeciekająca przez dach woda powoduje zagrzybienie i zawilgocenie m. in. celi 418 dla palących, czego Sąd nie wziął pod uwagę. Nadto ze zgromadzonego materiału dowodowego Sąd wyciągnął błędne wnioski, nie poparte zasadami logiki i doświadczenia życiowego;

2. Naruszenie prawa materialnego:

a. art. 24 w zw. z art. 25 w zw. z art. 448 k.c., art. 30, art. 40 i art. 41 ust. 4 Konstytucji, art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności poprzez błędną ich interpretację i mylne przyjęcie, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, podczas gdy z prawidłowej wykładni tych przepisów wynika prawo do odbywania kary pozbawienia wolności w godnych warunkach jako jedno z podstawowych dóbr osobistych;

b. art. 102 pkt 1, art. 111, art. 112, art. k.k.w., poprzez ich niezastosowanie, podczas, gdy wskazują one prawa skazanych do godziwych warunków bytowych, a to prawo bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, zapewnienia warunków niezbędnych do utrzymania higieny osobistej

c. art. 110 § 2 k.k.w. poprzez błędną interpretację, podczas, gdy z przepisy tego wynika prawo osadzonego do osobnego miejsca do spania, odpowiednich warunków higieny, dostatecznego dopływu powietrza, odpowiedniej do pory roku temperatury, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenia odpowiedniego do czytania i wykonywania pracy, które to warunki nie zostały spełnione, bowiem łóżka w celi były położone za blisko siebie, brak wentylacji, w celi było duszno, czuć było wilgoć, na ścianach występowało zagrzybienie, pojawiały się owady, brak zasłoniętego w całości kącika sanitarnego, brak ciepłej wody, korzystanie z łaźni raz na tydzień, w której była zimna woda, brak właściwego oświetlenia;

d. § 28 ust. 1, § 30 pkt 3, § 31 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, poprzez brak zastosowania tych

przepisów oraz poprzez błędną interpretację § 28 ust. 1 rozporządzenia, podczas, gdy z przepisów tych wynika prawo do ciepłej kąpieli, nieskrępowanego korzystania z urządzenia sanitarnego;

3. Błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż warunki bytowe, w jakich powód odbywał karę pozbawienia wolności, nie naruszały jego dóbr osobistych, w szczególności błędne ustalenie, iż powód nie zwracał się o przeniesienie do celi dla osób niepalących w sytuacji, gdy zarówno powód, jak i świadek C. o fakcie takim zeznawali;

Na tych podstawach powód wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 60.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 maja 2011 r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz kwoty 20.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 maja 2011 r. do dnia zapłaty na cel społeczny, ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Pełnomocnik powoda wniósł nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Brak jest podstaw do przypisania Sądowi pierwszej instancji uchybień procesowych, które miałyby wpływ na wynik sporu. Nie doszło również do naruszenia prawa materialnego.

Sąd Okręgowy dokonał w sprawie prawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, którą Sąd Apelacyjny podziela a poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne przyjmuje za własne, jak również zgadza się z oceną prawną stanu faktycznego prowadzącą do konstatacji o braku podstaw do uznania, że strona pozwana dopuściła się wobec powoda bezprawnych działań, które naruszyły jego dobra osobiste i w konsekwencji uzasadniają zasądzenie na rzecz powoda jakiegokolwiek kwoty tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy wynikłe z niezapewnienia mu należytych warunków socjalno - bytowych podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N..

Wbrew zarzutom apelacji, ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy nie nasuwa zastrzeżeń, nie pozostaje bowiem w czy sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego, nie wykazuje istotnych błędów logicznych rozumowania, nie wykracza zatem poza uprawnienia wynikające z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Przekonanie powoda o innej niż przyjętej przez sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sąd, nie jest wystarczającym powodem do formułowania zarzutu naruszenia przywołanego przepisu.

Uzasadnienie podniesionego zarzutu naruszenia prawa procesowego sprowadza się do stwierdzenia, że Sąd Okręgowy, nie uwzględnił wszystkich zeznań złożonych przez świadków w szczególności L. C. i J. K. (1), podczas gdy zdaniem skarżącego z zeznań świadków oraz powoda wynika brak zapewnienia powodowi godnych warunków bytowych w czasie pobytu w pozwanym zakładzie karnym. Zarzut ten jest jednak wyłącznie polemiką z ustaleniami Sądu, wynikającą z odmiennej oceny dowodów. Wobec wyraźnego braku inicjatywy dowodowej ze strony powoda, na poparcie swych prawdziwości twierdzeń, jego zeznania są jedynie jednym z dowodów, zatem nie mogą być traktowane jako mające walor decydujący, o szczególnej mocy dowodowej.

Sąd poddał ocenie całość materiału dowodowego sprawy, dokonując jego wszechstronnej analizy, a swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonym wyroku obszernie i przekonująco uzasadnił, dlatego nie mógł się ostać zarzut strony pozwanej co do naruszenia art. 233 k.p.c. Ocena zgromadzonego przez Sąd Okręgowy materiału dowodowego, w tym okoliczności faktycznych przedstawionych przez powoda nie uzasadnia przyjęcia, by jakiegokolwiek dobra osobiste powoda zostały naruszone podczas odbywania kary. Należy podkreślić, że z istoty kary pozbawienia wolności wynika ograniczenie pewnych dóbr osobistych osoby skazanej takich jak swoboda przemieszczania się, prywatność.

Konsekwencją przebywania w warunkach izolacyjnych jest również ograniczony dostęp do dóbr materialnych i niematerialnych, który przybiera formę zestandaryzowaną dla osób osadzonych w danej jednostce penitencjarnej, która co do zasady nie odbiega od przeciętnego poziomu życia ubogiej polskiej rodziny.

Ów standard warunków bytowo – socjalnych nie może jednak być ustalony z uszczerbkiem dla godności skazanych, ta bowiem, jako niezbywalna podlega ochronie konstytucyjnej. Z kolei wykazanie poniżającego traktowania wymaga udowodnienia istnienia zamiaru po stronie pozwanej do poniżenia powoda, odbywającego karę w zakładzie karnym.

W realiach rozpoznawanej sprawy, Sąd Okręgowy dostatecznie wyjaśnił, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy jakie warunki socjalno - bytowe miał powód podczas odbywania kary pozbawienia wolności w pozwanym zakładzie karnym.

Wbrew zarzutom apelacji, postępowanie strony pozwanej mieściło się w ramach powołanych przez Sąd Okręgowy przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy poczynił ustalenia zarówno w oparciu o dowody z dokumentów (k. 34-38, 62 - 63, zeznania świadków, w tym świadka L. C., który przebywał z powodem w jednej celi (k. 54, 55). Przedstawione przez stronę pozwaną dowody oraz zeznania świadków, będących pracownikami służby więziennej w pozwanym zakładzie w sposób należyty obrazują warunki socjalno – bytowe powoda, w szczególności bezsprzecznie wykazują, iż powód nie przebywał w warunkach przeludnienia oraz miał zapewniony dostęp do opieki medycznej.

Nie ma podstaw do uznania, by powód nie miał zapewnionej właściwej opieki medycznej w czasie odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N.. Powód korzystał z pomocy psychologa, przyznał że korzystał za ambulatorium, gdzie podczas zachorowania na grypę otrzymał leki. Nie wskazał dokładnie na czym miało by polegać uprzedzenie lekarzy w stosunku do jego osoby, tak by miało to wpływ na jego stan zdrowia.

Również pozostałe warunki panujące w pozwanym zakładzie karnym nie uzasadniają stwierdzenia, że powód odbywał karę w warunkach urągających godności ludzkiej. Nie wykazał też, by warunki bytowe w celach uzasadniały przyjęcie, że strona pozwana działała w zamiarze poniżenia jego osoby.

Powód nie przedstawił argumentów, które wskazywałyby na to, że kącik sanitarny nie zapewniał prawa do prywatności. Z zeznań świadka L. C. wynika, że w celi był kącik sanitarny zasłonięty płytą pilśniową od wysokości 10 cm od podłogi do wysokości ok. 2 metrów. Zdaniem tego świadka brak komfortu korzystania z niego nie polega na braku prywatności, lecz jedynie na istnieniu odoru, który unosił się z celi podczas korzystania z sanitariatu przez współosadzonych, co jednak nie było zarzutem ze strony powoda. Powód nie wykazał na czym miałyby polegać utrata prywatności podczas korzystania z kącika sanitarnego, który osłonięty od reszty celi płytą na wysokości „od kostek” do wysokości 2 metrów, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i logiki nie mógł nie zapewnić niezbędnego poziomu prywatności i intymności osobie z niego korzystającej.

Świadek L. C. zeznał również, że w celi istniała możliwość korzystania z indywidualnych lampek, lecz powód z takiej możliwości nie korzystał. Powód nie przedstawił żadnych dowodów, by zwracał się pisemnie o możliwość skorzystania z dodatkowej lampki lub by strona pozwana nie uwzględniła takiego wniosku.

Powód nie przedstawił jakichkolwiek pism kierowanych do administracji pozwanego zakładu z zastrzeżeniami, że warunki bytowe w celi nr 418, w której powód był osadzony wykraczały poza dolegliwości związane z istotą odbywania kary pozbawienia wolności. Warunki osadzenia były poddane kontroli Sędziego penitencjarnego, do którego powód nie zgłaszał jakichkolwiek skarg.

Nie można również uznać, że w celach brak było wentylacji. Dopływ powietrza zapewniany był również przez okna, do których osadzeni mieli swobodny dostęp. Powód sam wskazał, że okna w razie potrzeby otwierane, wentylacja odbywała się też przez stolarkę okienną.

W zakresie zarzutu braku ciepłej wody, istotnie w celach nie była ona dostępna, jednakże ciepła woda dostępna była na korytarzu i można było ją nabierać trzy razy dziennie. Podkreślić jeszcze raz należy, że powód nie udowodnił twierdzenia, że brak ciepłej wody w celi był dla niego dolegliwością, a w czasie swojego osadzenia, z tego powodu skarżył się administracji jednostki penitencjarnej na tą sytuację.

W tych okolicznościach podkreślić należy, że powód, pomimo spoczywającego na nim ciężaru dowodowego nie wykazał aby strona pozwana dopuściła się bezprawnego działania, zaniedbań w zapewnieniu mu należytych warunków bytowo – socjalnych, i by te ewentualne działania cierpienia przewyższały poziom dolegliwości i niedogodności związany z wykonywaniem kary pozbawienia wolności oraz by miały jakikolwiek negatywny wpływ na stan jego zdrowia. Przedstawił, że zachorował na grypę, co nie może być uznane za nadmierną dolegliwość, nie tylko w warunkach więziennych. Także subiektywne przekonanie powoda, iż jego stan zdrowia uległ pogorszeniu na skutek pobytu w celach dla palących nie daje podstaw do uwzględnienia dochodzonego roszczenia.

W świetle powyższych rozważań, należy zgodzić się z Sądem Okręgowym, że powód nie udowodnił aby wskutek warunków w jakich odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N. doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

W tym stanie rzeczy, wobec braku podstaw do zastosowania art. 24 k.c. i art. 448 k.c., Sąd Apelacyjny w punkcie 1 sentencji oddalił apelację powoda jako bezzasadną opierając swoje rozstrzygnięcie na przepisie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2 sentencji zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu, na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1348 ze zm.), zasądzając od powoda jako przegrywającego na rzecz strony pozwanej, reprezentowanej przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem zwrotu zastępstwa procesowego. Nadto stosownie do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze (Dz.U. 2002 Nr 123, poz.1058 ze zm.) i § 2 ust.3, § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 13 ust.1 pkt 2 cyt. rozporządzenia Sąd Apelacyjny w punkcie 3 sentencji przyznał na rzecz adw. W. O. wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł z podatkiem VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.